

بررسی رابطه راهبردهای شناختی و فراشناختی با میزان موفقیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه‌های گلستان در سال ۱۳۹۲

محمدرضا رحمدل^{۱*}، عابد نوری^۱، مهدی رحمدل^۲، ابوالفضل تیرانداز^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی گلستان، ۲- فنی حرفه ای

mrahmdeli@yahoo.com

مقدمه: فراشناخت، هرگونه دانش یا فعالیت شناختی است که موضوع آن کنترل هر جنبه از اقدامات شناختی و تنظیم آن است. این مقوله، از آن جهت فراشناخت خوانده می‌شود که معنای اصلی آن "شناخت در مورد شناخت" است. گمان می‌رود که مهارت‌های فراشناختی، نقش مهمی در انواع فعالیت‌ها از جمله رد و بدل کردن اطلاعات به صورت کلامی، ترغیب کلامی، نوشتن، فراگیری زبان و توجه، حل مساله دارد. این مطالعه جهت بررسی رابطه راهبردهای شناختی و فراشناختی با میزان موفقیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه‌های گلستان در سال ۱۳۹۲ انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع همبستگی و نمونه‌های این مطالعه ۳۰۰ نفر بودند، که به صورت خوشه‌ای و سپس تصادفی از بین دانشجویان دانشگاه‌های آزاد، علمی کاربردی و فنی حرفه‌ای انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد MAI استفاده گردید. از معدل پایان ترم تحصیلی برای ارزیابی نوع عملکرد تحصیلی دانشجویان استفاده شد. اطلاعات بدست آمده وارد نرم‌افزار SPSS 19 شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار توصیفی و آزمون‌های استنباطی استفاده شد.

یافته‌ها: بین استفاده از راهبردهای فراشناختی و معدل رابطه مثبت معنی‌داری وجود داشت. بین میانگین نمره دانشجویان در استفاده از راهبردهای شناختی و فراشناختی و همچنین بین دانش فراشناختی و تنظیم فراشناختی و عملکرد تحصیلی دانشجویان در رشته‌های مختلف اختلاف معنی‌دار وجود داشت. به طوری که دانشجویان رشته کامپیوتر بالاترین آگاهی فراشناختی و رشته ادبیات فارسی پایین‌ترین آگاهی فراشناختی را داشتند. دانشجویان پسر آگاهی فراشناختی بالاتری نسبت به دختران داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: هرچه میزان استفاده از راهبردهای فراشناختی و راهبردهای شناختی و استفاده توأم آن‌ها بالاتر باشد، میزان یادگیری در یادگیرندگان بیشتر خواهد بود. استفاده از راهبردهای شناختی و هم استفاده از راهبردهای فراشناختی در موفقیت تحصیلی تأثیرگذار است. بنابراین با آموزش این راهبردها به دانشجویان می‌توان به بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان کمک نمود.

کلمات کلیدی: راهبردهای شناختی و فراشناختی، موفقیت تحصیلی، دانشگاه‌های گلستان